

edényeket forró luggal elmosatta, azt a helyet, ahova a szennyvizet öntik, mésszel leöntött, szóval a legfontosabban és legszigorubbán eljár hatóságunk a pusztító szörnyen szemben.

(A főorvos nyilatkozata.)

Faragó Ödön dr. úr, a főorvos munkatársunk előtt a következőket mondotta el:

— Elérkezett az ideje annak, hogy a közönség komolyan fogja fel és kövesse is azokat az óvintézkedéseket, amelyekre a hatóság hirdetmények, falragaszok és a hírlapokban megjelent közlemények útján hívta fel figyelmét. Nincs ugyan ok félelemre, de most már igazán üdvös dolog lesz, ha a közönség ezeket a feleslegesnek látszó intézkedéseket betartja. A hatóság részéről minden intézkedés megtörténik arra nézve, hogy újabb megbetegedések elő ne forduljanak. Ennek a körülménynek tudható be az az öröndetes körülmény, hogy a kolerajárvány Szegedet és a közeli falvakat eddig elkerülte. A hatóság a főkapitánynyal az élén a járványos megbetegedéseknél a legszélesebb körben megtette az óvintézkedéseket. Azonnal jelentette a mai esetet táviratilag a belügyminiszteriumnak. Dóczy György úrülékét felküldtem a bakteriológiai intézetnek és én remélem, hogy a vizsgálat eredménye negatív lesz.

— Sokkal komolyabbnak tartom a Komlósi Jánosné esetét. Munkatársunk kérdésére, hogy mit evett Komlósiné, a főorvos ezt felelte:

— Szőlőt és valószínűleg a gyümölcs élvezésétől kapta meg a járványt. Későn este kiűn voltam a kolera-kórházban és némileg javulóban találtam. Délután félnégykor a fertőtlenítők megkezdtek munkájukat. Nyolc lakást és körülbelül negyven embert fertőtlenítették. Valamint kinyomozták azokat a helyeket is, ahol a beteg megfordult és az összeszt fertőtlenítették. Ez az eset, mint már mondtam is, sokkal súlyosabb az előbbinél és a beteg ürülékét még a délután folyamán felküldtem. A bakteriológiai intézet valószínűleg igazolni fogja a klinikai megállapítást.

— Hogy a járvány tovább ne terjedhesen, a főkapitány a ház elé rendőrt állíttatott. A házbeli szükségleteikről csak közvetett uton gondoskodhatnak. Ijedelemre nincs ok, de fontosnak tartom, hogy a közönség óvakodjék a gyümölcs élvezésétől, tartson rendet az étkezésben és kezeit lelkiismeretesen mossa.

(Védekezés a kolera ellen.)

Most már bizonyos, hogy az ázsiai kolera Szegedre érkezett. Somogyi Szilveszter dr. főkapitány minden óvintézkedést megtett, hogy a fekete rém tovább ne terjedjen. Ez az óvintézkedés azonban még nem elég arra, hogy a veszedelmes betegséget meggátoljuk halálos munkájában. Elsősorban a közönségnek kell vigyázni. Meg kell válogatni a táplálékunkat és ami a legfontosabb étkezés előtt és után kezeinket lelkiismeretesen meg kell mosni.

A tisztí főorvos véleménye szerint a veszedelem még nem nagy, lelkiismeretes védekezéssel még el lehet kerülni minden nagyobb veszedelmet. Különben is a hatóság ellenőrzi, hogy a lakosság az óvintézkedéseket haladéktalanul betartsa.

1. A piacokon az élelmiszereket hatósági orvosok szigorú vizsgálat alá veszik.

2. A Tisza vizét lovasrendőrök veszik őrizet alá, mert nagyon valószínű, hogy a Tisza vize kolera-fertőzött.

3. A lakásokat gondosan szellőztetni kell.

4. Étkezés előtt és után a kezek gondosan megmosandók.

Aki ezeket az óvintézkedéseket betartja, annak még nincs oka remegni a már igazán komollyá vált veszélytől.

## Kereszt a városházán.

— Közigazgatási dolgok Szabadkán. —

(Saját tudósítónktól.) Szép, gazdag város Szabadka, a Bácska metropolisa. Bájosan naiv ott a hamisítatlan magyar néplélek megnyilvánulása. Hogy a magyar néplélek naiv megnyilvánulásai kissé duhajak, hogy ott a bicskázás gyakoribb a kultur eseményeknél, hogy a virtus, a magyar virtus és dulakodás mind olyan, mint az ugynevezett magyar előidőkben, mondjuk jó százesztendővel azelőtt — az nem baj, sőt annál kedvesebb, mert legalább egy darab Ősmagyarországot látunk benne megnyilatkozni. Igaz, hogy ez mind csak a mulató Szabadkát mutatja, már pedig Szabadka közel száezer lakosához — megfelelő közigazgatás is kell. Lássuk már most, milyen is az a szabadkai közigazgatás?

A közigazgatás persze a városházán összpontosul. Így, ha betekinteni akarunk Szabadka közigazgatásába, először is odamegyünk. Nagy téren gyönyörű, levegős térségen hatalmas épület, kissé elnyújtott magyar cirádákkal, öntudatlan, szinte véletlen stílusban építve. Borzasztó nagy torony rajta, kicsiny ablakokkal, az egykben egy tűző kártyázik a másikkal és isznak. Ők a tüzjelzők, az ő kötelességük a széles vidéket kémlelni, figyelni a radanováci erdőt például, hogy mikor száll föl valahol a vörös kakas. A tornyon egy embermagasságu, gyönyörű aranvos kereszt. Hiszen ez a katolikus templom. Nem tudom elhinni, hogy ez legyen a városháza. Vissza megyek a rendőrhöz:

— Ugyan kérem, hiszen ez a templom, én a városházát keresem, ezen meg rajt' a kereszt.

— Hát persze, hogy rajta van, csak menjen be az ur. Ha mondom, hogy a városháza, hát akkor az is a!

A városháza óriási hajójában tömjénillatos áhitatban állanak a posztoló szuronyos rendőrök. Az emeleten nagy sereg ember áll a tanácsterem ajtajában, bent tanácsülése vannak a városatyák. Nagyön hangos szavai vannak, ilyet még templomban nem láttam. Verik a mellüket, még átkozódnak is. Ugy látszik még sem istentisztelet, — hanem tanácsülés; nem templom, hanem városház.

Lassanként megértem, miről van szó. A tanácsi előadó elmondja, hogy nagy baj történt a toronnyal, annak is a csucsos felivel. Azaz, hogy a kereszt fénylik. Ugyanis — már egyáltalán nem fénylik, mert a fényesség lekopott róla. Összenéznek erre a celebrátusok: mi ez?

— Hát egyszerűen az, mélyen tisztelt városi tanács az Urban, hogy az aranyozó-vállalkozó becsapott bennünket.

— Miféle aranyozó? — kérdik.

— Hát az, aki a városháza tornyának keresztjét bearanyozta.

Szépen kiderül, hogy a városháza tornyának hatalmas jellegét, a keresztet félve bearanyoztatták. Fizetett ezért a város hétszáz koronát, ami nem is olyan sok. Igen ám, csak hogy az aranyozás szépen lekopott és most a szabadkai városháza fölött közönséges rézkereszt szégyenkezik, ami nem válik dicsőségére egy durgazdag bunyevác városnak, ahol vagy száezer ember fizet adót, ahol minden huszadik ember milliomos, ahol azonban még ma sincs vízvezeték, csatornázás, ahol a hatvanas évekből máig rohadó színházban paprikáscsirke- és rostélyos-szag mellett játszanak, no meg, ha ötven ember előtt estétkint.

A keresztet tehát nyilván újra be kell aranyoztatni. Ha be kell, akkor nyilván le kell venni az irdatlan magasból. A vállalkozó véleménye szerint a keresztlevétel háromezer-kétszáz koronába kerül. Egy fillérrel se kevesebbe. Az újrafestés további hétszáz korona; ha tehát a szabadkai városháza tornyának keresztjét újra csillogónak látni akarják, ez a városnak háromezerezerkilencszáz koronájába

kerül. Ennyit pedig csak megér az, hogy anno 1911-ben Magyarország harmadik legnagyobb városában még a városházán is kicsucsosodjék a kongregációs szellem.

Tehát, — amit az elején mondtunk. Bájos város Szabadka a maga őseredetiségében. Olyan, mint száz év előtt. A „hit világossága” még ma is elhomályosítja a közigazgatás hiányosságait. A városháza inkább templom, mint városháza, ahol a kereszt beanyozására négyezer koronát fizetnek, de kulturális és közigazgatási szükségletekre, arra nincs pénz, nem is kell, mert ahol bor van, meg kártya, meg cigány, — minek ott vízvezeték, csatornázás, meg rendes színház.

## NAPI HIREK

Kereskedelmi főiskola Szegeden.

(Saját tudósítónktól.) A Szegedi Lloyd-társulat és a Szegedi Kereskedelmi Testület Obálth Lipót elnökle alatt közös értekezletet tartottak, melyen jelen voltak a Lloyd társulat képviselőiben Weiner Miksa és Csányi János igazgatók, Bokor Adolf, dr. Fülöp Zsigmond, Glücksthal Lajos, Marer Gyula, várhelyi Róza Izsó, Perjéssy László és Veres Zsigmond titkár, a Kereskedelmi testület képviselőiben Kiss Arnold alelnök, bátyai Holtzer Aladár, Wagner Gusztáv és Sziklai Jenő titkár.

Obálth Lipót elnök utalt arra, hogy egy II. felső kereskedelmi iskola felállításának eszméje merült fel. Minthogy azonban egyidejűleg történt hódított az a felfogás, hogy inkább egy kereskedelmi főiskola volna létesítendő, felkéri az értekezleten képviselt testületek tagjait, hogy ezen ügyben fejsék ki álláspontjukat.

Első sorban Perjéssy László kamarai titkár kért szót és hangsúlyozta, hogy Szegeden nincs szükség egy II. felső kereskedelmi iskolára, hanem csatlakozik Csányi János igazgató álláspontjához, hogy egy magasabb foku kereskedelmi iskola felállítása Szegeden feltétlenül kívánatos lenne, melyhez az illető miniszterek hozzájárulása megnyerhető volna.

Fülöp Zsigmond a Perjéssy László által kifejtettek alapján, melyek teljes mértékben tájékoztatást nyújtottak neki arra nézve, hogy egy kereskedelmi főiskola felállítása a kívánt eredménnyel járna, ezt az eszmét készséggel a magáévá teszi.

Várhelyi Róza Izsó dr. hasonló értelemben nyilatkozott, mindenképp szükségesnek tartja, hogy az értekezlet elé egy költségvetés terjesztessék a szükségleti és fedezeti tételek megfelelő számadataival egy tantervvel együtt úgy a II. felső kereskedelmi iskolá, mint a kereskedelmi főiskolára vonatkozólag és csak ezek után lehetne megállapítani, hogy mire kéressék ki a miniszterelnöktől ezek közül az engedély.

Weiner Miksa kereskedelmi főiskola létesítése mellett foglal állást, kifejtve, hogy a testületek az állam és a város részéről csak ebben az esetben számíthatnának véleménye szerint hathatós támogatásra.

Csányi János meggyőző érvekkel előadja, hogy milyen körülmények érlelték meg benne az eszmét egy kereskedelmi főiskola felállítását illetőleg. Szerinte feltétlenül megvan a létjogosultsága egy kereskedelmi főiskolának, melvben a hallgatók magasabb foku kiképzését nyernének.

Ugy bátyai Holtzer Aladár, mint Glücksthal Lajos a Csányi János igazgató által elmondottakhoz való készséges csatlakozás mellett, előterjesztéséhez hozzájárulnak.

Az értekezlet abban állapodott meg, hogy saját kebeléből egy szűkebb bizottságot küld ki, mely rövid időn belül tantervet, költségvetést készít el és ezeket az értekezletnek egy legközelebb tartandó ülésben bemutatja.